

Plv. hoge commissaris te Djakarta (Schürmann) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Peters), 26 sept. 1951

In Aneta verscheen gisteren een verklaring van de Minister van Justitie aan Aneta over het Indo-probleem, dat voor de Indonesische Regering geen actueel probleem wordt geacht. Laatstgenoemde blijft het standpunt handhaven, dat optietermijn niet wordt verlengd en na 27 December de gelegenheid om het Indonesisch staatsburgerschap aan te vragen niet meer zal bestaan. Op de vraag of Indo-Europeanen na 27 December nog gehandhaafd zullen worden, was het antwoord: 'het criterium is dan alleen of de staat hun krachten nodig heeft of niet'. Bovendien werd in het Parlement inzake aanstelling van buitenlandse krachten op een desbetreffende vraag geantwoord, dat deze kwestie aandacht verdient, waarbij zal moeten worden vastgesteld, welke taken wel en welke niet mogen worden overgelaten aan buitenlandse krachten. Verder moet grondig worden bestudeerd tot hoever men mag gaan met het importeren van buitenlandse krachten, zodat een harmonisch evenwicht wordt bereikt met dien verstande dat deze import geen nadelige invloed mag hebben op de Indonesische arbeidsmarkt. De Indonesische werknemer mag hieronder niet lijden. In principe is de Regering van opvatting dat import van krachten uit het buitenland mag geschieden voor zover bedoeld om het tekort aan eigen krachten aan te vullen. De kwestie thans door de Regering in studie genomen. Te zijner tijd zal vreemdelingen arbeidswet worden afgekondigd.

Als derde voor U van belang is dat de voorgestelde uitbreiding van de garantiewet en de daarbij gegeven verklaring van de Nederlandse Regering dat oplossing moeilijkheden Indo-Europeanen aldus wordt gezien, dat op Nederland georiënteerde gedeelte Nederlander blijft en zich te zijner tijd in Nederland vestigt en dat op Indonesië georiënteerde gedeelte niet alleen in Indonesië gevestigd blijft, doch ook het Indonesisch staatsburgerschap aanvaardt, tot belangrijke reacties in de Nederlandse pers hier te lande aanleiding hebben gegeven, doch aan de Indonesische pers onopgemerkt is voorbijgegaan. Desbetreffende persreacties volgen. Algemeen daarin toegejuicht wordt dat de Regering thans richtlijnen heeft gegeven zij het, dat deze hard zijn en betrokkenen voor een zeer moeilijke keuze stellen.